

Studijní program : Všeobecné lékařství
Název předmětu : Chirurgie 1
Rozvrhová zkratka : CH1/VC012 (4 týdny blokové stáže)
Rozvrh výuky : 0 hod. přednášek
26 hod. seminářů
100 hod. praktických cvičení
Zařazení výuky : 4. ročník (7. a 8. semestr)
Počet kreditů : 6
Forma výuky : Semináře, praktická cvičení

Vedoucí vyučující : prof. MUDr. Vladimír Král, CSc.

Ostatní vyučující: doc. MUDr., JUDr. Dušan Klos, Ph.D., LL.M.

prof. MUDr. Petr Bachleda, CSc.

Doc. MUDr. Petr Šantavý, Ph.D.

Doc. MUDr. Pavel Dráč, Ph.D.

MUDr. Vladimír Blahut

MUDr. Bohumil Zálešák, Ph.D.

(uvedení vyučující jsou garanti výuky na jednotlivých pracovištích, praktické výuky se účastní všichni lékaři kliniky, či oddělení)

Termíny bloků:	blok č. 5	20. 09. – 15. 10. 2021
	blok č. 6	15. 11. – 10. 12. 2021
	blok č. 3	13. 12. 2021 – 14. 01. 2022
	blok č. 2	14. 03. – 08. 04. 2022
	blok č. 1	11. 04. – 06. 05. 2022
	blok č. 4	09. 05. – 03. 06. 2022

Všeobecné informace:

Každý den blokové stáže se skládá:

- z praktického cvičení u lůžka nebo pobytu na ambulanci, případně na operačním sále. Nedílnou součástí praktické výuky je účast na ranních konferencích a pohotovostních službách
- z tematické části praktického cvičení, kde jsou probírána vybraná témata obecné i speciální chirurgie, která nejsou předmětem seminářů. Patří sem i komentované kamerové přenosy z operačního sálu. Obě části praktického cvičení jsou metodicky velmi úzce svázány.
- ze semináře

Praktická cvičení:

Na první části praktických cvičení (vizita u lůžka nemocného, ambulance, operační sál) se účastní většina lékařů kliniky – viz rozvrh hodin. Navazující tématickou část praktika vede a organizuje Prof. MUDr. Vladimír Král, CSc. Pořadí jednotlivých témat, jakož i náplň praktických cvičení, může být měněno dle momentální potřeby výuky a samozřejmě i stavu nemocných.

	Téma
1	Základní informace o provozu kliniky. Chování personálu k nemocnému. Osobní kultura zdravotnických pracovníků. Prohlídka chirurg. kliniky - popis a funkce ambulance, oddělení, JIP, oper. sálů. Tzv. "čistý a špinavý" chirurgický provoz. Denní organizace práce. Respektování asept. pravidel chování. <u>Praktická náplň:</u> <i>Vizita po klinice a seznámení se s jednotlivými součástmi provozu (ambulance, oddělení, oper. sály)</i>
2	Chirurgická dokumentace, amb. karta, teplotka, chorobopis, žádanky. Aktivní práce s chirurg. dokumentací. Chirurg. fyzikální vyšetření nemocného. Spolupráce se sestrou, sesterské povinnosti. <i>Součástí výuky je prakt. nácvik na simulátoru palpačního vyšetření břicha (Aesculap akademie – T. Ú.)</i> <u>Prakt. náplň:</u> <i>Orientace v chorobopisu. Vypsání žádanek-rtg, laboratoř biochem. ,jiné</i>
3	Místní anestezie - infiltrační, svodná, i.v., epidurální - indikace a provedení. Popis a ukázka malého chirurgického výkonu- výbava stolku pro malé chirurgické výkony. Chirurgické nástroje, manipulace s nimi. Obvazy-fixace. Jak se dělá převaz. <u>Prakt. náplň:</u> <i>Demonstrace chirurg. nástrojů, Přiložení fixačního obvazu (sádra, ortéza).</i>
4	Praktické využití paraklinických vyšetření. Rozbor nálezů na CT, angiografii (ukázky konkr. nem.) Sonografie v chirurgii. <i>(Ukázky nálezů v PACS)</i>
5	Příprava lékaře k operaci, oblékání, převlékání, mytí, oper. tým. <u>Prakt. náplň:</u> <i>oblečení do oper. pláště, rukavic, šití roušek.</i>
6	Monitorace nemocného. Organizace práce na JIP. Přístup i.v., centrální kanylace, venesekce,. Sondování GIT. Výpočet bilance energie, příjmu a výdeje tekutin. <u>Prakt. náplň:</u> <i>Praktický výpočet bilancí u simulované situace. Seznámení se s monitorem u lůžka, hodnoty na monitoru, jejich cena při hodnocení pooper. stavu. Měření CVT.</i>
7	Algoritmus činnosti při akutních a urgentních chirurgických stavech (velké krvácení, traumat. šok, otevření tělesných dutin apod.) <u>Prakt. náplň:</u> <i>Student na zadaných příkladech vypíše postup činnosti na chirurgické ambulanci.</i>
8	Samostatné vyšetření daného nemocného a vypsání chirurgického chorobopisu s diagnostickým doporučením. Vyučující parafrázuje vypracovaný chorobopis podpisem a razítkem a posluchač vypracovaný chorobopis předloží u kolokvia. <u>Prakt. náplň:</u> <i>simulace situací a samostatná práce studentů při řešení.</i> Návštěva ambulance ve službě
9	Obecné zásady převazu rány. Kdy převazovat, farmakologie péče o chirurg. ránu při infekci. Drenáž rány, resutura. Laváže perit. dutiny. <u>Prakt. náplň:</u> <i>převaz u lůžka nemocného - na amb - dle situace.</i>
10	Demonstrace nemocného s onem. jícnu. Rtg dokumentace, hodnocení endoskopie, manometrie, pH-metrie. Operační schemata výkonů. <u>Prakt. náplň:</u> <i>demonstrace vhodného nemocného</i>
11	Vyš. nemocného s onemocněním plic nebo hrudníku. Rtg snímky, CT, drenáž hrudníku.

	Operace, poop. péče. <u>Prakt. náplň:</u> <i>Péče o hrudní drény, ukázka drénů. Stav po torakotomii, plicní operaci. Jaké jsou komplikace v poop. péči.</i>
12	Hernie- popis, anatomie, klinika, léčba. <u>Prakt. náplň:</u> <i>Demonstrace nem. po chirurg. výkonu na žaludku, duodenu nebo s hernií.</i>
13	Demonstrace nemocného s onemocněním hepatobiliár. oblasti. PTC, drenáže žluč. cest, ERCP, TIPS, onko-porty, resekce jater, duodenopankreatektomie. <i>Součástí výuky je prakt. nácvik na simulátoru palpačního vyšetření břicha (Aesculap akademie – T. Ú.)</i> <u>Prakt. náplň:</u> <i>demonstrace nemocného, diskuze o možnostech dg. a léčby</i>
14	Péče o chirurgické před a po operaci střev. Zvláštní příprava. Sledování po chir. léčbě u onkologických nemocných. <i>Součástí výuky je prakt. nácvik na simulátoru palpačního vyšetření břicha (Aesculap akademie – T. Ú.)</i> <u>Prakt. náplň:</u> <i>Vyšetření, rozbor další péče onkolog. nemocného. Rozbor nem. s náhlou abdomin. příhodou- anamnéza, diagnostika, operace.</i>
15	Vyšetření nemocného s onemocněním cév na končetinách. Rozbor anamnézy, Diagnostické možnosti, angiografie, Doppler. sono, Seldinger. princip. Obecně o cévních výkonech. <u>Prakt. náplň:</u> <i>Prakt. vyšetření nemocného s onemoc. cév DK</i>
16	Téma traumatologie – výuku zajišťuje Oddělení Traumatologie
17	Téma cévní chirurgie - výuku zajišťuje II. chirurgická klinika
18	Intenzivní péče v chirurgii - výuku zajišťuje oddělení IPCHO
19	Téma kardiouchirurgie - výuku zajišťuje Kardiouchirurgická klinika
20	Závěrečné praktikum, diskuze k vyžádaným problémům, evaluace výuky.

Semináře:

	Téma	Vyučující
1	Úvod do oboru , historie, charakteristika a zvláštnosti chirurg. péče. Týmová spolupráce. Vztah lékaře -chirurga a nemocného. Informovanost nemocného, rodiny, pozitivní souhlas, negativní reverz.	prof. Král
2	Vyšetření chirurg. nemocného , chirurgická rána, charakteristika, ošetření, převazy, komplikace. Místní anestezie. Antiseptika, aseptika, desinfekce, sterilizace.	Dr. Skalický
3	Operační výkon , typy a nejčastější výkony, operační taktika, rizika, příprava, předoperační vyšetření, materiální vybavení, dokumentace, názvosloví Chirurgické infekce, flegmona, absces, diagnostika, léčba a prognóza. Anaerobní infekce. ATB, indikace, užití, ekonomika, spolupráce s ATB střediskem.	Dr. Starý
4	Intenzivní péče v chirurgii , chirurgická JIP, monitorace poop. stavů. Krevní převod, autotransfúze, indikace, komplikace pooperačních stavů, infekce, nutrice.	Dr. Blahut
5	Hernie -rozdělení hernií, diagnostika, základy operační taktiky	doc. Vrba
6	Choroby štítné žlázy + parathyroid	Dr. Mocňáková
7	Choroby jícnu (funkční poruchy, nádory, divertikly, poranění).	prof. Král
8	Choroby plic a pohrudnice (vrozená onem., nádory, poranění, chirurgické zánětlivé stavy).	prof. Král
9	Choroby žaludku a duodena (vřed. choroba, nádory).	prof. Král

10	Choroby jater a žlučových cest + portální hypertenze (tumory jater, cholelithiáza, komplikace cholelitiázy, jatrogenní poranění žlučových cest), patofyziologie, diagnostie a terapie portální hypertenze	prof. Král
11	Choroby pankreatu – akutní a chronická pankreatitida, tumory	prof. Král
12	Choroby tenkého a tlustého střeva (benigní nádory, karcinomy, M. Crohn, colitis ulcerosa .	Dr. Klementa
13	Náhlé příhody bříšní (definice, charakteristika, rozdělení, diagnostika, prognóza)	Dr. Klementa
14	Dětská chirurgie -vrozené vady, odlišnosti od chirurgie dospělých	Dr. Malý
15	Traumatologie I – vybrané kapitoly z traumatologie	doc. Dráč
16	Traumatologie II – vybrané kapitoly z traumatologie	doc. Dráč
17	Chirurgie velkých cév - problematika chirurg. léčby cévních uzávěrů.	prof. Bachleda
18	Kardiochirurgie - základní informace	prof. Lonský
19	Základy plastické chirurgie	Dr. Klosová
20	Závěrečný seminář , diskuze, evaluace výuky	prof. Král

Výuka praktických cvičení a seminářů probíhá každý den od 7,00 do 12,15 hod. dle rozpisu, který je uveden na oznamovací tabuli I. chirurgické kliniky (před kanceláří kliniky - modrá budova, 1. nadzemní podlaží - za hlavní halou). Zde jsou uvedeny též podrobné pokyny pro studenty a rozvrhy.

Způsob ukončení:

Kolokvium

Podmínky ukončení:

absolvování blokové stáže, zvládnutí základů chirurgické problematiky

Doporučená literatura:

1. Zeman M. a kol.: Chirurgická propedeutika, Grada 2011
2. Zeman M. a kol.: Speciální chirurgie, Galén, 2004
3. Pafko P., a kol.: Základy speciální chirurgie, Galén, 2008
4. Way L.M.: Současná chirurgická diagnostika a terapie, Grada 1998
5. Maňák P., Wondrák E.: Traumatologie – repetitorium pro studující lékařství, VUP Olomouc, 2005
6. Král V. a kol: Portální hypertenze, VUP Olomouc, 2007